

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718201390
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8718201390.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: A. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX V., zast. Mgr. Róbert Liška, advokát, so sídlom Štefánikova 882/39, 058 01 Poprad, IČO: 42 084 857 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 20Csp/27/2018- 131 zo dňa 19.12.2018 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výrokov II. o určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy zo zmlúv zo dňa 27.05.2010 a III. o zastavení konania v sumách 325,38 eur a 711,23 eur.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že: I. „Určuje, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 a Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 je bezúročná a bez poplatkov. II. Určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 27.05.2010 zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 a Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 je neplatná. III. Zastavuje konanie v sume 325,28 eur týkajúce sa Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 a v sume 711,23 eur týkajúce sa Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010. IV. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 v sume 5.330,81 eur a zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 sumu 4.944,86 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V. Žalobcovi priznáva voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že súd rozhodne o trovách konania uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení rozhodnutia po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 37; § 52 ods. 1, 2; § 54 ods. 1; § 100 ods. 1; § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka; § 9 ods. 1, 2; § 11 ods. 1 z. č. 129/2010 Z.z. uviedol, že zistil, že dňa 25.05.2010 podpísal žalobca, ako spotrebiteľ dve Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom týchto zmlúv bol záväzok žalovaného, ako veriteľa poskytnúť spotrebiteľské úvery vo výške po 1.500,- eur. Predpokladaná výška RPMN bola 70,01 % a ročná úroková sadzba 70,01 %, výška

mesačnej splátky 77,05 eur. Celková čiastka úverov s nákladmi predstavovala u každej zmluvy sumu 2.198,40 eur a priemerná RPMN za úver 51,49 %. Zároveň predmetné listiny obsahovali záväzok žalovaného poskytnúť revolvingové úvery ku každej zmluve, vo výške 628,73 eur, kde bola stanovená len celková čiastka revolvingu na 1.220,47 eur a predpokladaná RPMN revolvingu vo výške 64,19 %, ročná úroková sadzba revolvingu vo výške 80,98 %. Iné náležitosti predmetné listiny v čase prejavu vôle žalobcu, ako spotrebiteľa s jej obsahom neobsahovali. Uvedené údaje v bode 6 predmetných listín u každej zmluvy Žiadosti, boli doplnené žalovaným až dňa 27.05.2010. Teda žalobca ako spotrebiteľ s nimi neprejavil súhlas. Túto skutočnosť dosvedčuje aj samotný pokyn žalovaného v nadpise bodu 6 „Údaje o schválenom revolvingovom úvere“ „Nevyplňa sa“ - nakoľko tieto údaje boli vyplnené až žalovaným dňa 27.05.2010, v čase schválenia spotrebiteľských úverov. Danú skutočnosť potvrdzuje aj proces schválenia výšky úveru opísaný v bode 3.1 Zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých je uvedené, že celková výška úveru má byť spotrebiteľovi „oznámená“ v Oznámení veriteľa o schválení úveru a táto veta sama o sebe preukazuje, že výšku úveru, ako podstatnú obsahovú náležitosť, spolu s ďalšími podstatnými obsahovými náležitosťami, stanoví až následne žalovaný ako veriteľ a to bez dodatočného prejavu vôle žalobcu, ako spotrebiteľa. Bod 6 Žiadostí o poskytnutie revolvingových úverov č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX obsahoval nasledovné údaje: poskytnutá čiastka úveru 1.500 eur, celková čiastka úveru s nákladmi 2.198,40 eur, RPMN 66,70 % a ročná úroková sadzba 70,01 %, priemerná RPMN 51,49 %, výška mesačnej splátky 77,05 eur, celková čiastka je 2.198,40 eur; poskytnutá suma revolvingu 628,73 eur, celková suma 1.220,47 eur, v súvislosti s revolvingovým úverom, predpokladaná RPMN 60,19 % a ročná úroková sadzba 80,98 %.

3. V ďalšom uviedol, že listiny - Oznámenie veriteľa o schválenom revolvingovom úvere dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX datované zo dňa 27.05.2010 - ako jednostranné právne úkony žalovaného ako veriteľa, obsahujú ďalšie náležitosti - Zmluvy o spotrebnom úvere (ďalšie dojednania) a to údaj „schválená výška revolvingu 795,77 eur“, ktorý sa nezhoduje ani s údajmi uvedenými v bode 5 a ani v bode 6 formulárových tlačív - Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX. Zároveň súd poukázal na to, že práve v tomto rozsahu boli úvery žalobcovi, ako spotrebiteľovi poskytnuté. Žalovaný pri poskytnutých úveroch vo výške po 1.500 eur, pri každej Zmluve o RÚ a pri poskytnutí revolvingového úveru vo výške 628,73 eur, resp. 795,77 eur, zároveň vyrubil žalobcovi poplatok za službu „možnosť odložiť splátky úveru“, za ktorý zinkasoval poplatok vo výške 367,49 eur za úver a poplatok vo výške 167,04 eur za revolvingový úver. Súčasne dňa 27.05.2010 bola stranami sporu uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ, ako formulárová dohoda, s vopred pripraveným textom.

4. Prvoinštančný súd vyhovel žalobe v celom rozsahu po čiastočnom späťvzati žaloby. Sumarizujúc vyššie uvedené, že v čase udelenia prejavu vôle žalobcom, byť zmluvou o spotrebiteľskom úvere viazaný, t.j. dňa 25.05.2010 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX neobsahovali všetky podstatné obsahové náležitosti stanovené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ). Zároveň neexistovala ani zhoda prejavov vôle žalobcu s vôľou žalovaného ohľadom podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Najmä údaj týkajúci sa schválenej výšky revolvingu/resp. poskytnutej čiastky revolvingu, kde údaj uvedený v Oznámení veriteľa o schválenom revolvingovom úvere dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX, datované zo dňa 27.05.2010 sa nezhoduje s údajmi uvedenými na formulárových tlačivách Žiadostiach o poskytnutie revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorých bol poskytnutý úver a navyše ide o jednostranný úkon žalovaného, s ktorým nebola prejavovaná vôľa žalobcu, teda akceptácia návrhu zmluvy. To isté platí aj o výške RPMN, čo s poukazom na § 37 OZ spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o spotrebiteľskom úvere v tejto časti. Súd mal za to, že Žiadosti/Zmluvy o spotrebiteľskom úvere na 1.500,- eur neobsahujú údaje podľa § 9 ods. 2 písm. a) - druh spotrebiteľského úveru, f) - doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) - celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie. Žiadosti/Zmluvy o revolvingovom úvere na sumu 628,73 eur, neobsahujú údaje podľa § 9 ods. 2 písm. a) - druh spotrebiteľského úveru, f) - doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) - celková výška a konkrétna mena spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúceho jeho čerpanie, y) - priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov.

5. V ďalšom poukázal na to, že žalovaný pri poskytnutí úverov vo výške po 1.500 eur a pri poskytnutí revolvingových úverov vo výške 628,73 eur, zároveň vyrubil žalobcovi poplatky za služby „možnosť

odložiť splátky úveru“, za ktorý zinkasoval poplatky vo výške po 367,49 eur za úvery a poplatky vo výške po 167,04 eur za revolvingové úvery. Takéto ustanovenie je potrebné považovať za neprijateľné zmluvné dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, pretože zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, sú neprimerané vysoké a nemajú opodstatnenie. Možnosť povoliť „odklad splátok“ je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou, nie je možné „povolenie odkladu splátok spotrebiteľského úveru“ považovať za reálne poskytnutú službu. Táto služba nemá oporu v platnom práve a z uvedeného dôvodu sa jedná o neplatné ustanovenie v spotrebiteľskej zmluve z dôvodu podľa § 53 ods. 4 OZ v nadväznosti na § 53 ods. 5 OZ.

6. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v skutočnosti bola zo strany žalovaného poskytnutá žalobcovi na účet žalobcu suma len po 1.132,51 eur (z úverov po 1.500 eur), pretože v súlade s bodom 8.1. si žalovaný vyúčtoval poplatok vo výške 367,49 eur za poskytnutie služby „odklad splátok“, ktorý si započítal s pohľadávkou žalobcu na poskytnutie spotrebiteľského úveru (1.500 eur - 367,49 eur). Totožné platí aj o poskytnutí revolvingových úverov vo výške po 795,77 eur, ktorý bol reálne poskytnutý na účet žalobcu po zaplatení 18. splátky úveru len vo výške 628,73 eur (795,77 - 167,04) pretože bol v súlade s bodom 8.1. a nasledujúcej Dohody o poskytnutí služby - dohodnutá služba - odklad možnosti splátok revolvingu za odplatu 167,04 eur, ktorý si žalovaný započítal s pohľadávkou žalobcu na poskytnutie spotrebiteľského úveru.

7. Žalovaný úročil spotrebiteľský úver vo výške 1.500 eur úrokovou sadzbou 70,01 % ročne a spotrebiteľský úver vo výške 628,73 eur úrokovou sadzbou 80,98 % ročne a to aj napriek tomu, že v rozpore so zákonom, konkrétne § 2 písm. g) ZoSÚ, považoval za úver aj poplatok súvisiaci s úverom, ktorý je potrebné za každých okolností považovať za náklad úveru, ktorý je dohodnutý v rozpore so zákonom, nie za úver samotný. Žalovaný úročil aj poplatky za odklad splátok ako istinu spotrebiteľského úveru aj napriek tomu, že ide o náklad spotrebiteľa spojený s úverom a teda žalovaný nesprávne určil výšku poskytnutého spotrebiteľského úveru a zároveň z tohto dôsledku nesprávne vypočítal aj RPMN pri oboch spotrebiteľských úveroch, nakoľko na stranu nákladov spotrebiteľského úveru opomenul uviesť náklady spotrebiteľa za poskytnuté služby „možnosť odkladu splátok“.

8. So záverom, že uvedené spotrebiteľské zmluvy o úvere neobsahujú podstatné náležitosti takejto zmluvy, sú bezúročné a bezpoplatkové a v prípade sporoch je daný naliehavý právny záujem na určení ich bezúročnosti a bezpoplatkovosti.

9. Tiež poukázal na to, že zmluvy boli úročené ročnou úrokovou sadzbovou vo výške 70,01 %. Takáto odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov je v zmysle judikatúry plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a je teda neplatným zmluvným dojednaním. Sadzba úrokov 70,01 % je úplne drastická a nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti. Súdny už pri nižších úrokových sadzbach aj v prípade rozdielov o 12 % bodov oproti priemeru považujú takúto dohodu za nemravnú (civilno-právna úžera). Preto vyhodnotil takúto dohodu o cene úveru v rozpore s dobrými mravmi.

10. Súd prvej inštancie tak v prvom výroku vyslovil, že zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 sú bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie podstatných náležitostí a vzhľadom na neurčitost' dojednaní o podstatných náležitostiach zmluvy, nesprávne určenej výšky spotrebiteľského úveru, nesprávne vypočítanej RPMN, ako aj vzhľadom na neprimerane vysokú cenu služieb, úrokových sadzieb a poplatkov, ktoré považoval za rozporné s dobrými mravmi. Preto sú zmluvy bezúročné a bez poplatkov.

11. Prvoinštančný súd druhým výrokom určil, že Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 27.05.2010 z uvedených zmlúv sú neplatné, a to s poukazom na § 37 OZ preto, že sú neurčité.

12. Podľa súdu prvej inštancie žalobca si oprávnené nárokuje vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zmluve o RÚ č. XXXXXXXXXXXX. Vychádzal z prehľadu splácania, ktoré predložil žalovaný zo dňa 24.04.2018, kde tento v kolónke „splatené“ uviedol sumu 7.386,70 eur. Čo sa týka výšky poskytnutého úveru, v zmluve bolo uvedené, že bol poskytnutý úver vo výške 1.500 eur, pričom poskytnutá žalobcovi bola suma iba 1.132,51 eur. Počas splácania úveru žalovaný poskytol žalobcovi revolving dňa 27.06.2012 vo výške 461,69 eur a revolving dňa 18.09.2014 vo výške 461,69 eur. Spolu teda žalovaný žalobcovi na predmetnú zmluvu vyplatil vrátane všetkých revolvingov sumu 2.055,89 eur. Výška bezdôvodného obohatenia žalovaného zo Zmluvy o RÚ č. XXXXXXXXXXXX predstavuje sumu

5.330,81 eur, ktorú súd priznal. Čo sa týka druhej Zmluvy o RÚ č. XXXXXXXXXXXX, súd vychádzal rovnako z prehľadu splácania úveru, ktorý predložil žalovaný, kde v kolónke „splatené“ uvádza sumu 7.075 eur. Čo sa týka výšky poskytnutého úveru, ako pri predchádzajúcej zmluve, aj keď bola deklarovaná poskytnutá čiastka 1.500 eur, naozaj bola vyplatená čiastka 1.132,50 eur. Následne žalovaný poskytol žalobcovi revolving dňa 21.09.2012 vo výške 461,69 eur a revolving dňa 21.10.2014 vo výške 461,69 eur. Žalovaný vyplatil žalobcovi spolu vrátane revolvingov sumu 2.055,89 eur. Z uvedeného teda vyplýva, že bezdôvodné obohatenie z predmetnej zmluvy na strane žalovaného vzniklo vo výške 4.944,86 eur.

13. K namietanému premlčaniu uviedol, že premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia začína plynúť, až keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Plnomocenstvo bolo udelené právnomu zástupcovi dňa 26.02.2018 a žaloba na súd bola podaná dňa 12.03.2018, teda v subjektívnej premlčacej 2 ročnej dobe. Momentom uplatnenie práva je vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úrok bolo získané bezdôvodné obohatenie a tiež o tom, kto ho získal, pričom táto vedomosť musí byť skutočná a nie iba predpokladaná. Súd bol dokonca toho názoru, že premlčacia doba v tomto prípade je 10 ročná. Na základ mechanizmu uzatvárania zmlúv spolu s formuláciou čl. 8 zmluvy dospel k záveru, že v dobrej viere nemôže byť subjekt, ktorý má vedomosť o tom, že si privlastňuje majetok prináležiaci inému. Preto na strane žalovaného išlo prinajmenšom o nepriamy úmysel, keďže tento už pri uzatváraní zmluvy o úvere formou predpripravenej zmluvnej podmienky vedel, že záväzok vo forme poskytnutia úveru v dojednanej sume neposkytne, ale že jej časť započíta na poplatok za službu, ktorú možno nikdy spotrebiteľ nevyužije.

14. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorých v konaní úspešnému žalobcovi v plnom rozsahu, majú za to, že až z prehľadu splácania predloženého žalovaným dňa 24.04.2018, mohol žalobca presnejšie špecifikovať nárok bezdôvodného obohatenia, preto vyhodnotil zastavenie konania v časti ako zastavenie zavinené žalovanou stranou, priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

15. Proti uvedenému rozsudku, a to proti výroku I., ktorým súd určil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 a Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 je bezúročná a bez poplatkov, ako aj proti výroku IV., ktorým bolo žalovanému uložené vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie z prvej zmluvy vo výške 5.330,81 eur a z druhej zmluvy vo výške 4.944,86 eur, ako aj proti výroku o trovách konania, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Súdu prvej inštancie vytýkal to, že rozhodol podľa z. č. 129/2010 Z.z., ktorý ku dňu uzavretia úverových zmlúv neplatil, jeho závery nezodpovedajú vykonaným dôkazom a zisteným skutočnostiam a rozhodnutie je nepreskúmateľné pre závery vyjadrené vo všeobecnej a neurčitej rovine. Rozhodnutie je tak založené na nesprávnom právnom posúdení. Tiež vytýkal súdu prvej inštancie nesprávny záver o tom, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.132,51 eur, čo je nesprávne, lebo bol poskytnutý úver vo výške 1.500 eur a suma 367,49 eur bola na základe dohody odpočítaná na zapltenie odplaty na základe kompenzácie. Započítanie vzájomných pohľadávok je zákonné a jeho zmyslom je to, aby sa nerobili zbytočné vzájomné úkony medzi stranami. Preto závery súdu o výške úveru sú nesprávne aj v zmysle z. č. 258/2001 Z.z. Rovnako aj z. č. 129/2010 Z.z., ktorý bol súdom prvej inštancie aplikovaný, pripúšťa poskytnutie úveru na účely refinancovania iného úveru. Tiež záver súdu o nesprávne určenej RPMN nie je v súlade s ustanoveniami právneho poriadku, lebo vychádza z nesprávneho výkladu o tom, čo sa rozumie výškou úveru. Nesprávne súd uvádza, že do RPMN mala byť započítaná aj odplata, lebo záver súdu je v rozpore s § 2 písm. c) z. č. 258/2001 Z.z. Podľa odvolateľa platenie odplaty za poskytnutie služby nie je spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru a súčasne je plátbou za službu, ktorá nie je určená ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, aby uzavretie Dohody o poskytnutí služby bolo vyžadované ako podmienka pre získanie úveru. Z ust. čl. 8. ods. 8.6 každej dohody vyplýva, že uzavretie dohody je dobrovoľné a nie je predpokladom na získanie úveru. Preto náklady na základe Dohody o poskytnutí služby nepatria do celkových nákladov, lebo žalobca ju nemusel uzavrieť, aby úver získal. K uvedenému poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoSr/1/18 zo dňa 27.03.2018. Preto záver súdu prvej inštancie o nesprávne uvedenej RPMN nie je v súlade so zákonom. Odvolateľ tiež namietal, že bola dohodnutá neplatná výška úrokov rozporná s dobrými mravmi. S poukazom na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 10 a 11 z. č. 258/2001 Z. z. a § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z., podľa ktorých odplata nesmie prevýšiť sumu zodpovedajúcu dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platný ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom

úvere a nesmie prekročiť sumu zodpovedajúcu štvornásobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov platných ku dňu podpisu zmluvy. Maximálna výška odplaty bola v zmysle uvedeného 76 %, preto odplaty vyplývajúce zo zmlúv o revolvingovom úvere uvedenú hodnotu neprevyšovala. Súd preto nesprávne konštatuje neplatnosť dohody o úroku ako celku a nevyhodnotil tak tvrdenia žalovaného v tomto smere. K námietke premlčania uviedol, že súd nesprávne vychádzal z toho, že žalovaný sa mal úmyselne bezdôvodne obohatiť. Pritom 10-ročná premlčacia lehota je výnimkou zo všeobecnej 3-ročnej objektívnej lehoty. V konaní však neboli dokázané okolnosti svedčiace o úmysle sa obohatiť. Poukázal na závery uznesenia NS SR sp. zn. 1Cdo/238/2017, rozsudky Krajských súdov v Banskej Bystrici a Žiline. Nesúhlasil so záverom súdu, že žalovaný mal konať úmyselne pri privlastňovaní si majetku iného, pritom súd nekonštatuje ani neplatnosť započítania, ani to, že žalovaný by o tejto neplatnosti vedel v čase poskytnutia úveru. Namietal tiež to, že súd prvej inštancie sa v rozsudku nedôsledne vypořiadal s námietkou premlčania ani sa neumožnil reálne stranám vyjadriť k úvahe súdu o 10-ročnej premlčacej dobe. Preto posúdenie súdu je v tomto smere prekvapivé a nepredvídateľné. Namietal tiež záver o začatí plynutia premlčacej doby od udelenia plnej moci právnomu zástupcovi žalobcu. Takýto dátum nemá nič spoločné so získaním vedomosti o tvrdenom obohatení a nie je zrejmé prečo súd vychádzal práve z toho, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť práve uvedeného dňa.

16. Žalovaný podal odvolanie aj čo do výroku o náhrade trov konania, lebo tvrdil, že on nezavinil zastavenie konania, naopak, procesné zavinenie je na strane žalobcu. Žalobca nesprávne vyčíslil žalovanú sumu, čo nespôsobil žalovaný. Mala byť žalovaná suma vychádzajúca z konkrétnych dôkazov. Neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by mohli byť posúdené ako oprávnený dôvod na to, aby žalobca nebol procesne zodpovedný za obsah podanej žaloby a za to, že výhradne v dôsledku jeho konania muselo dôjsť k späťvzatiu žaloby. Nesprávne preto bola posúdená otázka zodpovednosti za zastavenie konania a nezohľadnenie ju pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Navrhol preto rozsudok v napadnutom rozsahu zmeniť a žalobu zamietnuť alebo vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si zároveň náhradu trov aj odvolacieho konania.

17. K odvolaniu sa vyjadril žalobca tak, že navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdiť. Odvolanie nepovažoval za dôvodné. Podľa neho napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa všetky náležitosti pre rozsudky. Poukázal najmä na jeho stranu 2 až 6, kde sú detailne hodnotené dôkazy, z ktorých vyplýva konečné rozhodnutie. Tvrdenia žalovaného sú časťou jeho obrany prednesenej pred vynesením rozsudku, na čo súd prvej inštancie primerane prihliadal a čo vyhodnotil. S poukazom na Smernicu Radu 93/13/EHS o nekalých podmienkach zmluva je bezúročná a bezpoplatková. Žalovaný si nespĺnil svoju reálnu povinnosť poskytnúť žalobcovi peňažné prostriedky uvedené v Zmluve o úvere v sume 1.500 eur, keď boli poskytnuté iba v sume 1.132,51 eur, lebo žalovaný zinkasoval zmluvnú odmenu až vo výške 25 % úveru. Vo vzťahu k námietke nesprávnej aplikácie námietky premlčania uviedol, že žalovaný od počiatku si bol vedomý, že výška dojednaného úveru nezodpovedá jeho reálnej hodnote. Znížil svoje obchodné riziko tým, že žalobcovi reálne ponechal len časť prisľúbených peňažných prostriedkov, no na druhej strane zaťažil žalobcu záväzkami, ktoré sú neúmerne k reálnej výške poskytnutého úveru. Dojednanie konkrétnej peňažnej sumy a výška úrokov sú podstatnými náležitosťami úverovej zmluvy. Do zmluvy boli zakomponované ustanovenia obchádzajúce zákon, spočívajúce v neurčitosti dojednaní o podstatných náležitostiach zmluvy, nesprávne určenej výške spotrebného úveru, nesprávnom výpočte RPMN s dosiahnutím neprimerane vysokej ceny služieb, úrokových sadzieb a poplatkov. Uvedené svedčí o úmysle sa na úkor žalobcu obohatiť. Žalobca si zároveň uplatnil trovy odvolacieho konania.

18. K replike žalobcu sa vyjadril žalovaný tak, že poprel tvrdenia žalobcu v celom rozsahu. Nebolo preukázané, aby žalovaný konal v úmysle získať bezdôvodné obohatenie. Opätovne poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/238/2017. Uviedol, že neobstojí tvrdenie o nesprávne vypočítanej RPMN, lebo nebol vykonaný žiadny dôkaz uvedené potvrdzujúci. Opätovne uviedol, že žalovaný nezavinil zastavenie konania, čo procesne zavinil žalobca, a to s poukazom na rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. Navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a žalobu zamietnuť alebo vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

19. Žalobca súdu doručil ďalšie vyjadrenie k podaniu žalovaného. K úmyselnému získaniu bezdôvodného obohatenia uviedol aj s poukazom na to, že boli vykonávané zrážky zo mzdy, ktoré boli pozastavené až neodkladným opatrením. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011

s tým, že žalobca sa o vzniku bezdôvodného obohatenia z predmetných zmlúv dozvedel pri porade s právnym zástupcom, ktorému zároveň udelil plnú moc na zastupovanie. Ďalej uviedol, že žalovaný ako nebankový subjekt majúci dlhodobu v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov, mal povinnosť poznať a dodržiavať právne predpisy týkajúce sa poskytovania úverov. V spotrebiteľských úveroch preto mal uvádzať konečnú splatnosť úveru, termíny, počet, splatnosť splátok, istiny a nie nesprávne určiť výšku spotrebného úveru, nesprávne vypočítať RPMN a tak dosiahnuť neprimerane vysokú cenu služieb, úrokových sadzieb a poplatkov. Takéto ignorovanie zákonnej povinnosti v zmluvách o úvere sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. K námietkam žalovaného o výroku o náhrade trov konania uviedol, že až na základe neodkladného opatrenia a zastavenia zrážok zo mzdy žalobcu bolo možné ustáliť konečnú sumu, o ktorú sa žalovaný obohatil, lebo inak žalobca nemal akým spôsobom ich výšku zistiť. Navyše išlo o zastavenie konania v nepatrných častiach, preto bolo rozhodnuté o trovách konania správne. Navrhol opätovne posúdiť odvolanie žalovaného ako nedôvodné a rozsudok potvrdiť. Žiadal priznať trovy odvolacieho konania.

20. Žalovaný už nezaujal svoje stanovisko k vyjadreniu žalobcu zo dňa 01.07.2019, ktoré mu bolo doručené 16.07.2019.

21. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 10.09.2019 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

22. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, a to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

23. Keďže odvolanie nebolo podané proti rozsudku súdu prvej inštancie čo do výrokov II. a III., tieto výroky v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP nadobudli právoplatnosť.

24. Odvolací súd v zmysle ust. § 382 CSP vyzval strany sporu podaním zo dňa 20.08.2019, aby sa k možnému použitiu z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyjadrili, keďže uvedený právny predpis pri doterajšom rozhodovaní veci nebol použitý.

25. Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný (§ 37 ods. 1 OZ).

26. Podľa § 2 písm. a) z. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, Podľa písm. b) citovaného ustanovenia zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 3 ods. 1, 2 uvedeného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

28. Podľa § 4 ods. 1, 2, 4 uvedeného zákona zmluva o úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu,

počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu. Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

29. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

30. Na základe predložených zmlúv, z ktorých si žalobca odvodzuje svoj nárok uplatnený touto žalobou, odvolací súd predovšetkým zistil, že uvedené zmluvy neboli riadne dohodnuté, keďže v Žiadostiach o poskytnutie úverov č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX, ktoré žalobca podpísal dňa 25.05.2010, boli uvedené iné údaje ako v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 27.05.2010 ku obom zmluvám. Okrajovo je nutné tiež skonštatovať, že zmluvy neobsahuje všetky potrebné zákonné náležitosti, zároveň je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie. Uvedené je potrebné jednoznačne vyhodnotiť tak, že zmluvy neboli riadne uzavreté ako dvojstranný právny úkon, lebo žalobca neprejavil súhlas so zmenenými údajmi navrhnutými žalovaným v Oznámeniach o schválení úverov. V tomto smere je preto záver súdu prvej inštancie o neplatnosti takýchto právnych úkonov v zmysle ust. § 37 OZ správny. Odvolací súd sa preto s uvedeným názorom jednoznačne stotožňuje. Už z tohto dôvodu je nutné považovať záver o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného za správny, lebo na základe takto neplatných právnych úkonov žalobca zaplatil žalovanému sumy vyššie, ako od neho dostal na základe neplatných právnych úkonov. Na správne právne posúdenie oprávneného nároku žalobcu preto úplne postačuje aplikácia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého súd prvej inštancie nárok žalobcu posúdil. Je totiž pre platnosť zmlúv nevyhnutné, aby boli výsledkom konsenzu oboch zmluvných strán a aby bola stranami prejavená vôľa ich uzavrieť, lebo iba takéto zmluvy môžu byť záväzné. Ak teda nie je riadne uzavretá zmluva, pre platnosť ktorej sa vyžaduje písomná forma, nemôže byť platná.

31. Je však potrebné súhlasiť s názorom žalovaného, že predmetné úverové zmluvy by mali byť inak posudzované v zmysle ust. Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ak by boli platne dohodnuté. Podľa uvedeného zákona sa vyžadovalo, okrem iného, aby boli presne uvedené sumy poskytnuté ako úver a ďalšie údaje uvedené v zákone, ako aj správna výška úroku a RPMN. Už iba skutočnosť, že bola uvedená výška úroku hodnotou 70,01 % a RPMN hodnotou 80,98 % by postačovalo na to, aby bola zmluva vyhlásená za bezúročnú a bezpoplatkovú, lebo v žiadnom prípade nemôže byť správne určená RPMN nižšia, ako úroková sadzba. Tiež už iba uvedené by malo za následok, že takáto zmluva by musela byť považovaná za bezúročnú a bezpoplatkovú aj v prípade, ak by bola riadne uzavretá, čo nie je.

32. Je nutné si tiež uvedomiť, napriek vyhodnoteniu zmlúv za neplatné, že účelu úpravy spotrebiteľského práva, ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana ako slabšieho účastníka právneho vzťahu, zodpovedá len taký výklad aj Zákona č. 258/2001 Z.z., ktorý musí byť náležite jasne a zrozumiteľne vyjadrený v súlade s jeho znením. Len takýto výklad požiadavky zákona spĺňa účel spotrebiteľského práva, a to zvýšenú pozornosť venovanú ochrane spotrebiteľa, ktorý by takto nemal byť zavádzaný ani problematickými údajmi uvádzanými v zmluve, z ktorých nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy poskytnutého úveru, a teda aj celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú má vrátiť (pozri aj rozsudok KS v Trenčíne z 25.06.2014, sp. zn. 6Co/523/14).

33. Už len tiež neuvedenie výšky poslednej splátky istiny, úrokov a iných poplatkov spôsobuje absenciu náležitostí v zmysle citovaného zákona., a teda to, že poskytnutý úver je v zmysle bezúročný a bez poplatkov.

34. V žiadostiach o poskytnutie revolvingových úverov, ktoré boli podpísané žalobcom 25.05.2010, chýba okrem iného aj splatnosť poslednej splátky úveru, lebo údaj 48/15 nepostačuje na vyvodenie konkrétnej splatnosti úveru. Už aj uvedené je ďalším dôvodom na správny záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv o úvere, ktoré boli dňa 25.05.2001 podpísané žalobcom, a žalovaným po zmene podmienok boli podpísané dňa 27.05.2001. Pritom žalovaný dňa 27.05.2001 oznámil ako veriteľ schválenie úverov, avšak s inými údajmi, ako to bolo v listinách podpísaných žalobcom 25.05.2001. Preto listiny označené ako Oznámenie veriteľa o schválení úveru je potrebné vyhodnotiť ako nové návrhy na uzavretie zmlúv tak, ako to už bolo vyššie uvedené. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že ak žalobcovi boli žalovaným reálne poskytnuté iba sumy 1.132,51 eur, hoci sa v zmluvách uvádzajú sumy po 1.500 eur, keď boli žalovanému poskytnuté ďalšie sumy 2 x 461,69 eur ako revolving a žalobca žalovanému vyplatil na jednu zmluvu 7.386,70 eur, a na druhú 7.075 eur žalobca má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré žiadal vo výške 5.330,81 eur a vo výške 4.944,86 eur, (aj keď mal nárok na 5.019,12 eur) (ide o rozdiel medzi 7386,70 eur a sumou 2.055,89 eur a medzi 7.075 eur a sumou 2.055,89 eur). Z uvedeného je možné vyvodiť, že súd prvej inštancie správne posúdil nárok žalobcu a správne zistil skutkový stav vo vzťahu k povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi priznané bezdôvodné obohatenie v žiadaných výškach 5.330,81 eur a 4.944,86 eur.

35. Ak žalovaný v odvolaní poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, Žiline a iné, odvolací súd uvádza, že rozhodnutie vydané iným odvolacím súdom nie je v predmetnej veci záväzné pre toto konanie.

36. Je nutné si uvedomiť, že účelu úpravy spotrebiteľského práva, ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana ako slabšieho účastníka právneho vzťahu, zodpovedá len taký výklad Zákona č. 258/2001 Z.z., ktorý každý z údajov vyjadrený v zákone musí byť premietnutý do údajov v zmluvách so spotrebiteľom. Len takýto výklad požiadavky zákona spĺňa účel spotrebiteľského práva, a to zvýšenú pozornosť venovanú ochrane spotrebiteľa, ktorý by takto nemal byť zavádzaný ani problematickými údajmi uvádzanými v zmluve, z ktorých nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy poskytnutého úveru, a teda aj celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú má vrátiť.

37. Opätovne je potrebné zdôrazniť, že už len neuvedenie správnej výšky RPMN, nehovoriac o údajoch o poslednej splátke istiny, úrokov a iných poplatkov spôsobuje absenciu náležitostí v zmysle ust. § 4 ods. 4, písm. g) z. č. 258//2001 Z.z., a to, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov

38. Aj uvedené odôvodňuje záver o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo do výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi priznanú sumu istiny. Odvolací súd uvádza, že žiadne tvrdenia uvedené v odvolaní žalovaného neboli dôvodom rozhodnúť inak, ako rozhodol súd prvej inštancie čo do povinnosti zaplatiť žalobcovi priznané sumy a rovnako bolo správne rozhodnutie aj vo výroku o vyslovení, že Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 27.05.2010 č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX sú bezúročné a bezpoplatkové.

39. Odvolací súd konštatuje, že úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy, ako aj napr. zákon o ochrane spotrebiteľa. Rovnako boli prijaté smernice a nariadenia, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa. Aj v prípade, ak by sa úprava obsiahnutá v smerniciach prevzala do vnútroštátneho právneho poriadku nesprávne, napr. zužujúco, mohol by sa spotrebiteľ domáhať ochrany svojich práv na Súdnom dvore Európskej únie a žiadať o posúdenie nesúladu národnej úpravy s príslušnou smernicou. Podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ je potrebné vykladať vo svetle zákonov nielen ustanovenia národného práva implementujúce napr. smernice, ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (ide o tzv. nepriamy účinok smerníc). Pri naplnení cieľa smerníc, predovšetkým článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, je nutné chrániť postavenie spotrebiteľa a nastolenie rovnováhy, ktorú tá - ktorá zmluva upravuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to v záujme skutočnej rovnováhy. Preto pri výklade príslušných ustanovení OZ, týkajúcich sa spotrebiteľa a ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa je nutné vychádzať z rozšíreného výkladu definície spotrebiteľskej zmluvy, ktorej znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, t.j. je potrebné kvalifikovať

ako spotrebiteľskú zmluvu každú zmluvu, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie reflektovať na obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa, obsiahnutý v príslušných smerniciach, keďže žalobca ako spotrebiteľ sa domáhal ochrany svojich ústavných práv.

40. V súvislosti s ďalšou odvolacou námietkou ohľadom začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby odvolací súd konštatuje, že kým pre objektívnu dobu by mal byť okamih jej začiatku nepochybný (čas platenia zo strany žalobcu, čo nemohlo byť skôr ako v máji 2010) a otázna je už len dĺžka objektívnej premlčacej doby, tak pri subjektívnej premlčacej dobe bude dôležité zistenie, kedy sa žalobca dozvie o tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil a v akej výške.

41. V danej právnej veci bezdôvodné obohatenie vzniklo z dôvodu neplatnosti právneho úkonu, pre neprijatie nového návrhu žalovaného žalobcom a v širšom poňatí aj pre absenciu zákonných náležitostí zmlúv a neprijateľných zmluvných podmienok. Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Nie sú však chránení neobmedzenú dobu, ale len kým im neuplynie objektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť bez ohľadu na to, či sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto sa na ich úkor obohatil.

42. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať.

43. „Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného.“ (Pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986)

44. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle. (OGH 3Ob592/77 „Na slabomyseľnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako ta ký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“).

45. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila.

46. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení reálne dozvedela v deň, kedy oslovil svojho právneho zástupcu, aby ho vo veci zastupoval, teda dňa 26.02.2018 (l. 5 spisu), a preto tento deň je rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby.

47. Vzhľadom na uvedené považuje odvolací súd záver súdu prvej inštancie o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby za vecne správny.

48. Pokiaľ ide o plynutie objektívnej premlčacej doby, odvolací súd má za to, že žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V zmysle § 2 odsek 1 Zákona č. 1/1993 Zb. o Zbierke zákonov platnom a účinnom do 31.12.2015, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná (od

01.01.2016 túto problematiku upravuje § 15 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky). Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvorenia zmluvy už platila právna úprava upravujúca obligatórne náležitosti zmluvy, neprijateľné zmluvné podmienky, či ochranu spotrebiteľa.

49. Úmysel dodávateľa získať na úkor spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie je daný tým, že úverové zmluvy uzatváral s cieľom získať odplatu vo forme úrokov, prípadne poplatkov. Zákon pritom dodávateľovi ukladá, čo má zmluva obsahovať, aby transparentne informovala spotrebiteľa, k čomu sa spotrebiteľ zaväzuje. Dodávateľ vie, čo mu zákon ukladá. Vie, že zmluva musí obsahovať správne RPMN, čestné úroky a poplatky atď., ale do zmluvy predpísané správne a úplné náležitosti nedá a nečestné úroky a poplatky sofistikovane zakrýva jednak ich rôznym rozčlenením v zmluve a jednak ich rozdelením aj do vedľajších dojednaní. Ako profesionál tak robí preto, že to tak chce urobiť, aj keď vie, že nekoná v súlade so zákonom. Vadné a neúplné zmluvy nechávali dodávatelia spotrebiteľom podpisovať preto, aby ich od uzatvárania zmlúv neodradili pravdivými informáciami o percentuálnom vyjadrení RPMN, o skutočných úrokoch, poplatkoch, sankciách atď. Tak dodávatelia dosahovali, že zmluvy vyzerali pred spotrebiteľmi naoko výhodnejšími ako v skutočnosti boli. Podstata aplikácie 10-ročnej premlčacej lehoty však spočíva v prvom rade v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať, čo je ale najmenej pravdepodobná možnosť. V každom prípade však prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. U dodávateľa platí nevyvrátená domnienka, že pozná zákon a ako profesionál zákon poznať musí, lebo je to jeden z jeho pracovných nástrojov a na rozdiel od spotrebiteľa aj vie, ako má s právom naložiť a teda či sa vedome, úmyselne alebo z nedbanlivosti rozhodne, že sa bude na úkor spotrebiteľa nezákonne prijímaním nedôvodných platieb obohacovať alebo nie.

50. Je dôvodné preto predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že zakomponovaním neprijateľnej zmluvnej podmienky do Zmlúv či striktné nedodržanie Zákona č. 258/2001 Z.z. alebo aj Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. že súd môže (dokonca aj ex off) vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú, resp., že poskytnutý úver bude považovaný za bezúročný a bez poplatkov, prípadne že zamýšľaný právny úkon nebude platne uzavretý, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzročený (nepriamy úmysel). Odvolací súd konštatuje, že konanie žalovaného pri uzatváraní zmlúv nebolo súladné s dobrými mravmi, žalovaný nerešpektoval povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a neriadil sa ustanoveniami Občianskeho zákonníka zameranými aj na ochranu spotrebiteľa. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobcovi, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. (Porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012)

51. Vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 odvolací súd konštatuje, že s týmto sa aj vzhľadom na vyššie uvedené argumenty nemôže stotožniť a odkláňa sa od právneho názoru v ňom vyjadreného. Podľa názoru odvolacieho súdu je nemysliteľné, aby dôkazné bremeno ohľadne preukázania úmyslu dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť zaťažovalo spotrebiteľa. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-449/13, CA Consumer Finance SA proti Ingrid Bakkausovej a spol., v ktorom sa okrem iného uvádza, cit.: „...Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že: jednak bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažuje spotrebiteľa, ...“.

52. Všeobecný súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené stranami sporu, len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR, napr. č. k. IV. ÚS/115/03, III. ÚS/209/04 a tiež rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/347/2014 zo dňa 30.09.2015.

53. Vyššie uvedené odôvodňuje záver o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie čo do výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi priznané sumy a vyslovenie úverov za bezúročné a bezpoplatkové. Odvolací súd uvádza, že žiadne tvrdenia uvedené v odvolaní žalovaného neboli dôvodom rozhodnúť inak, ako rozhodol súd prvej inštancie čo do povinnosti zaplatiť žalobcovi priznané sumy. Ani odvolanie vo vzťahu k výroku o trovách konania nie je možné posúdiť ako dôvodné. Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že iba sám žalovaný mohol mať objektívnu znalosť o výške bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu, preto až po upresnení jeho výšky bola žaloba v časti vzatá späť. Bolo preto správne priznať žalobcovi plnú náhradu trov konania, ktorá však má zohľadňovať úspech žalobcu čo do priznaných súm. Z vyššie uvedených dôvodov bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výrokoch správny.

54. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods.2 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi bola priznaná plná náhrada trov odvolacieho konania voči v odvolacom konaní neúspešnému žalovanému. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

55. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).